

Predlog predpisa: Pravilnik o arheoloških raziskavah (19. 1. 2022)

Na podlagi šestega odstavka 33. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg; v nadaljnjem besedilu: ZVKD-1) izdaja minister, pristojen za kulturo,

PRAVILNIK o arheoloških raziskavah

1. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina pravilnika)

Ta pravilnik določa pogoje in zahteve za izvajanje arheoloških raziskav (v nadaljnjem besedilu: raziskave) na območju Republike Slovenije in nadzor nad njimi, standarde predhodnih raziskav arheoloških ostalin ter način izdelave, vsebine in hranjenja dokumentacije in arhivov arheoloških raziskav.

2. člen (arheološke raziskave)

(1) Raziskave po tem pravilniku so dela, ki posegajo v arheološke ostaline ali arheološka najdišča zaradi njihovega varstva, s katerimi se ugotavlja njihova prisotnost, proučujejo njihovi deli ali pridobivajo podatki o njihovem obstoju, pomenu, stanju in ogroženosti. Raziskave vključujejo terenske in poizkopavalne oziroma poterenske postopke za izdelavo končnega strokovnega poročila o raziskavi ter predajo arhiva arheološke raziskave pristojnemu muzeju. Raziskave se glede na način posega v arheološke ostaline delijo na neinvazivne, šibko invazivne in invazivne:

- neinvazivne so raziskave, ki fizično ne posegajo v arheološke ostaline ali jih ne spreminjajo;
- šibko invazivne so raziskave, ki le delno fizično posegajo v arheološke ostaline in jih pri tem ne spreminjajo;
- invazivne so raziskave, ki fizično posegajo v arheološke ostaline in jih pri tem spreminjajo oziroma odstranijo.

(2) Podrobnejša delitev vrst raziskav je opredeljena v strokovnih standardih raziskav, določenih v Prilogi 1, ki je sestavni del tega pravilnika.

3. člen (pomen izrazov)

(1) Posamezni izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, pomenijo:

1. »arhiv arheološke raziskave« je rezultat raziskave arheoloških ostalin oziroma posameznega arheološkega najdišča skupaj z vsemi arheološkimi najdbami, vzorci in celotno dokumentacijo, ki spremlja arheološko raziskavo in poizkopavalno oziroma poterensko obdelavo, ter mora biti trajno hranjen kot zbirka tako, da se omogoča dostop strokovni in širši javnosti;
2. »informativni sistem eArheologija« je računalniška aplikacija za spremljanje izvajanja arheoloških raziskav in nadzora nad njimi, za spremljanje oddaje arhiva raziskave pristojnemu

- muzeju ter za vodenje evidence arheoloških raziskav (s prostorskim prikazom rezultatov raziskav);
3. »investitor posega« je pravna ali fizična oseba, ki naroča graditev objekta ali jo sama izvaja;
 4. »izvajalec raziskave« je pravna ali fizična oseba, ki kot gospodarsko ali negospodarsko dejavnost opravlja storitve pri izvajanju raziskav;
 5. »nadzornik raziskave« je konservator-arheolog Javnega zavoda Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine (v nadaljnjem besedilu: zavod), ki opravlja nadzor nad raziskavo ter pri tem ugotavlja skladnost raziskave z zahtevami iz kulturnovarstvenega soglasja po prvem odstavku 31. člena ZVKD-1, s katerim se dovoli raziskava (v nadaljnjem besedilu: soglasje za raziskavo), in skladnost s strokovnimi standardi raziskav;
 6. »naročnik raziskave« je pravna ali fizična oseba, ki naroča raziskavo;
 7. »poizkopavalna oziroma poterenska obdelava arhiva raziskave« vključuje postopke, ki so potrebni za izdelavo končnega strokovnega poročila o raziskavi in predajo arhiva raziskave pristojnemu muzeju;
 8. »primarna zaščita« so postopki, s katerimi se med raziskavo prepreči propadanje arheoloških najdb in zagotovi njihova ohranitev do predaje pristojnemu muzeju;
 9. »pristojni muzej« je stvarno in območno pristojen državni ali pooblaščen muzej, določen za trajno hrambo arhiva arheološke raziskave;
 10. »strokovni svetovalec nadzornika raziskave« je posameznik, ki ga izmed uveljavljenih strokovnjakov s področja arheologije ali strokovnjakov-specialistov za svetovalca nadzornika raziskave predlaga komisija za arheološke raziskave v soglasju za raziskavo.

(2) Drugi izrazi, ki se uporabljajo v tem pravilniku, imajo enak pomen kot v ZVKD-1.

4. člen **(komisija za arheološke raziskave)**

(1) Komisija za arheološke raziskave (v nadaljnjem besedilu: komisija) je posvetovalno telo ministra, pristojnega za kulturo (v nadaljnjem besedilu: minister), ki deluje kot strokovna komisija v skladu z zakonom, ki ureja uresničevanje javnega interesa za kulturo.

(2) Komisijo sestavlja sedem članov, ki jih za štiriletni mandat imenuje minister. Po poteku mandata so lahko člani ponovno imenovani.

(3) V komisijo je izmed uveljavljenih strokovnjakov imenovanih pet arheologov-konservatorjev zavoda, en arheolog-kustos in en arheolog z akademskega področja, izmed katerih minister imenuje predsednika. Prvo sejo novoimenovane komisije skliče pristojni uslužbenec, ki ga s sklepom o imenovanju komisije določi minister.

(4) Komisija opravlja predvsem naslednje naloge:

- vsebinsko presoja vloge in daje mnenje o izdaji soglasja za raziskavo;
- daje mnenja o ustreznosti strokovne usposobljenosti vodje in namestnika raziskav ter strokovnih sodelavcev raziskav;
- daje predloge za pogoje za izvedbo raziskave;
- daje mnenje o ustreznosti poterenske obdelave arhiva arheološke raziskave;
- daje mnenje o ustreznosti predloga ureditve lokacije ali območja raziskave po koncu terenskega dela raziskave;
- daje mnenje o ustreznosti predloga določitve dela ali več delov območja z arheološkimi ostalinami oziroma dela ali več delov arheoloških ostalin, ki se ohranjajo na mestu odkritja zaradi poznejšega preverjanja stratigrafije in arheološke sestave najdišča ali predstavitve arheoloških ostalin;
- daje mnenje o predlogih sprememb strokovnih standardov raziskav;

— daje mnenje o upravičenosti zahteve po odstranitvi arheološke ostaline z izvedbo izravnalnega ukrepa.

(5) Komisija opravlja naloge na rednih ali dopisnih sejah praviloma enkrat tedensko in najmanj enkrat mesečno.

(6) Sredstva za delovanje komisije in strokovnih svetovalcev raziskav zagotavlja ministrstvo, pristojno za kulturo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

(7) Za vsa vprašanja, ki niso urejena s tem pravilnikom, se uporablja pravilnik, ki ureja strokovne komisije in je sprejet na podlagi zakona, ki ureja uresničevanje javnega interesa za kulturo.

2. SOGLASJE ZA RAZISKAVO

5. člen **(soglasje za raziskavo)**

Raziskave je mogoče opravljati samo s predhodno pridobitvijo soglasja za raziskavo, ki ga izda minister na podlagi mnenja komisije in v skladu z 31. členom ZVKD-1.

6. člen **(vloga za izdajo soglasja za raziskavo)**

(1) Vloga za izdajo soglasja za raziskavo se odda v informacijski sistem eArheologija. Upravljevec informacijskega sistema je ministrstvo.

(2) Vloga mora vsebovati naslednje podatke:

1. vlagatelj (ime in priimek fizične osebe ter naslov oziroma naziv in sedež pravne osebe, ime in priimek odgovorne osebe);
2. naročnik raziskave (ime in priimek fizične osebe ter naslov oziroma naziv in sedež pravne osebe, ime in priimek odgovorne osebe);
3. investitor posega (v primeru sofinanciranja raziskave iz državnega proračuna) (ime in priimek fizične osebe ter naslov oziroma naziv in sedež pravne osebe, ime in priimek odgovorne osebe);
4. raziskovalni postopek;
5. okolje raziskave (kopensko, podvodno, jamsko, drugo);
6. razlog za izvedbo raziskave;
7. obseg raziskave: parcelna številka in katastrska občina (šifra in ime);
8. enota nepremične dediščine (EID – enotna identifikacija dediščine in ime);
9. lastnik nepremičnine (samo pri invazivnih raziskavah) (ime in priimek fizične osebe ter naslov oziroma naziv in sedež pravne osebe);
10. izvajalec raziskave (ime in priimek fizične osebe ter naslov oziroma naziv in sedež pravne osebe, ime in priimek odgovorne osebe);
11. odgovorni izvajalec raziskave (v primeru, da je izvajalcev raziskave več) (ime in priimek fizične osebe ter naslov oziroma naziv in sedež pravne osebe, ime in priimek odgovorne osebe);
12. vodja raziskave (ime in priimek, naslov, elektronski naslov, izobrazba, znanstveni in strokovni naziv);
13. namestnik vodje raziskave (ime in priimek, naslov, elektronski naslov, izobrazba, znanstveni in strokovni naziv);
14. strokovni sodelavci specialisti (ime in priimek, strokovna izobrazba in področje specializacije);
15. strokovni sodelavci potapljači (pri podvodnih raziskavah) (ime in priimek, izobrazba);
16. predvideno število delovnih dni terenskega dela raziskave;

17. ocena vsebine in obsega raziskave;
18. mesto začasne hrambe arhiva arheološke raziskave (naslov);
19. navedba in opis virov za kritje stroškov raziskave.

(3) Vloga mora vsebovati naslednje priloge:

1. kulturnovarstvene pogoje ali kulturnovarstveno soglasje oziroma mnenje zavoda ali smernice ministrstva;
2. obseg arheološke raziskave (poligon predvidenega posega oziroma arheološke raziskave v digitalnem formatu .shp);
3. soglasje lastnika nepremičnine za izvedbo arheološke raziskave (pri invazivnih raziskavah);
4. dokazilo o pravici do posega v nepremičnino oziroma do izvedbe arheološke raziskave (pri invazivnih raziskavah in v primeru, da lastništvo ni vpisano v zemljiško knjigo);
5. dokazilo, da so za raziskavo in poterensko obdelavo arhiva raziskave zagotovljena zadostna finančna sredstva (pri predhodnih raziskavah zaradi posega v dediščino: podpisana ali parafirana pogodba/naročilnica z izvajalcem arheološke raziskave, iz katere so razvidni cena, obseg in kakovost storitev oziroma del, potrebnih za izvedbo raziskave, ter njihova usklajenost s kulturnovarstvenimi pogoji ali kulturnovarstvenim soglasjem/mnenjem zavoda ali smernicami ministrstva; pri znanstvenih raziskavah: izjava z navedbo vira sredstev);
6. projektno dokumentacijo (vsaj na ravni idejne zasnove), ki jo za pridobitev projektnih pogojev določajo predpisi, ki urejajo graditev, ali drugo projektno dokumentacijo, potrebno za izvedbo posegov (pri predhodnih raziskavah zaradi posega v dediščino);
7. dokazila o izpolnjevanju pogojev za vodjo raziskave iz 12. člena tega pravilnika;
8. izjavo predlaganega vodje raziskave, da se strinja z vodenjem arheološke raziskave;
9. dokazila o izpolnjevanju pogojev za namestnika vodje raziskave iz 12. člena tega pravilnika;
10. dokazila o izpolnjevanju pogojev in usposobljenosti za potapljanje iz 12. člena tega pravilnika (pri podvodnih raziskavah);
11. zdravniško potrdilo o zdravstveni sposobnosti za potapljanje (pri podvodnih raziskavah);
12. dokazila o strokovni usposobljenosti za fizičnega antropologa;
13. pooblastilo za vodenje postopka (če za naročnika raziskave ali investitorja posega vlogo oddaja druga fizična ali pravna oseba);
14. soglasje ministrstva, pristojnega za ohranjanje narave, in sicer za raziskave v jamah po 19. členu Zakona o varstvu podzemnih jam (Uradni list RS, št. 2/04, 61/06 – ZDru-1, 46/14 – ZON-C in 21/18 – ZNOrg);
15. projektni načrt dejavnosti (pri podvodnih raziskavah skladno s Prilogo Konvencije o varovanju podvodne kulturne dediščine, Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 1/08).

7. člen **(strokovno mnenje)**

(1) Komisija na podlagi vloge za izdajo soglasja za raziskavo in pridobitve ustreznih dokazil iz uradnih evidenc izdelava strokovno mnenje in ga posreduje ministrstvu.

(2) Komisija v mnenju presoja utemeljenost razloga (ali se zagotavlja javni interes na področju varovanja kulturne dediščine) za izvedbo raziskave, ustreznost usposobljenosti in sestave raziskovalne skupine ter ustreznost predlaganih raziskovalnih postopkov.

(3) Komisija v mnenju izmed konservatorjev-arheologov zavoda predlaga enega ali več nadzornikov ter morebitne dodatne strokovne zahteve in predloge za raziskavo.

(4) V mnenju lahko komisija izmed uglednih strokovnjakov s področja arheologije ali strokovnjakov-specialistov predlaga tudi enega ali več strokovnih svetovalcev nadzornika raziskave.

8. člen **(izdaja soglasja za raziskavo)**

- (1) Ministrstvo izda soglasje za raziskavo, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
- obstajajo najdbe oziroma materialni dokazi ali posredni pokazatelji, da so na določljivem površju, v zemlji ali v vodi arheološke ostaline;
 - je izvedba raziskave utemeljena z javnim interesom na področju varovanja kulturne dediščine, o čemer da predhodno mnenje komisija;
 - izvedbo raziskave nadzoruje zavod in jo opravi oseba, ki je strokovno usposobljena za izvajanje arheoloških raziskav.

- (2) V soglasju za raziskavo se določijo:
- vrsta, lokacija in obseg raziskave ter pogoji za njeno izvedbo;
 - trajanje veljavnosti soglasja za raziskavo;
 - koda raziskave;
 - izvajalec raziskave;
 - vodja raziskave in njegov namestnik ter strokovni sodelavci;
 - vir financiranja;
 - en ali več nadzornikov raziskave;
 - začasno in končno mesto hrambe arhiva arheološke raziskave;
 - rok, v katerem mora vodja raziskave oddati strokovno poročilo o raziskavi iz 20. oziroma 22. člena tega pravilnika;
 - druge sestavine odločbe po zakonu, ki ureja splošni upravni postopek.

- (3) V soglasju za raziskavo se lahko določijo tudi:
- izravnalni ukrep v skladu z 31. členom ZVKD-1;
 - del ali več delov območja z arheološkimi ostalinami oziroma del ali več delov arheoloških ostalin, ki se ohranjajo na kraju samem zaradi poznejšega preverjanja stratigrafije in arheološke sestave najdišča ali predstavitve arheoloških ostalin;
 - en ali več strokovnih svetovalcev nadzornika raziskave.

(4) Evidenca izdanih soglasij za raziskave in evidenca izvedenih raziskav (s prostorskim prikazom rezultatov) se vodita v informacijskem sistemu eArheologija.

3. IZVAJALEC RAZISKAVE

9. člen **(kadrovski, tehnični in prostorski pogoji)**

- (1) Izvajalec raziskave mora razpolagati s kadri, opremo in sredstvi, ki omogočajo izvedbo raziskave v skladu s strokovnimi standardi raziskav in so namenjeni zlasti za:
- prostorske in druge izmere, slikovno in pisno dokumentiranje;
 - začasno hrambo in obdelavo arhiva arheološke raziskave;
 - zagotovitev zdravja in varnosti pri delu;
 - zagotovitev prispevkov socialne varnosti;
 - zavarovanje območja raziskave in arhiva raziskave pred krajo ter vsemi škodljivimi vplivi, ki jih je mogoče predvideti.

(2) Prostori, ki jih za začasno hrambo arheoloških najdb zagotavljajo izvajalci raziskav, morajo ustrezati zahtevam iz 2. točke 7. člena Pravilnika o varovanju in hranjenju nacionalnega bogastva in muzejskega gradiva, o vpisu v razvid muzejev in o podelitvi pooblastila za opravljanje

državne javne službe muzejev (Uradni list RS, št. 47/12) ter predpisom, ki urejajo gradnjo objektov, varnost pred požari, zdravje in varnost pri delu ter varstvo okolja.

(3) Izvajalec raziskave mora imeti ob oddaji vloge za izdajo soglasja za raziskavo izpolnjene vse obveznosti iz soglasij za predhodno opravljene raziskave, pri čemer ima lahko največ tri neizpolnjene obveznosti, ki zadevajo poročanje in oddajo arhivov arheoloških raziskav skladno z roki iz 20., 21. in 22. člena tega pravilnika.

10. člen (odgovornosti)

Izvajalec raziskave je odgovoren za:

- celovito organizacijo in izvedbo raziskave;
- zavarovanje območja raziskave in arhiva arheološke raziskave pred krajo ter vsemi škodljivimi vplivi, ki jih je mogoče predvideti;
- ureditev lokacije ali območja raziskave v skladu s 17. in 24. členom tega pravilnika;
- ustrezno začasno hrambo arhiva arheološke raziskave;
- predajo strokovnih poročil v informacijski sistem eArheologija v rokih iz 20. in 22. člena tega pravilnika;
- predajo arhiva raziskave pristojnemu muzeju v roku iz 33. člena ZVKD-1.

11. člen (vodja raziskave)

(1) Vodja raziskave je odgovoren za strokovnost izvedbe raziskave v skladu z izdanim soglasjem za raziskavo in s strokovnimi standardi raziskav ter za oddajo strokovnih poročil o raziskavi. Na terenu mora vodja raziskave zagotoviti zlasti:

- ustreznost uporabljenih metod in tehnik raziskave z vidika vsebine, vrste, datiranja in kompleksnosti najdišča ter posebnih okoliščin raziskave;
- ustreznost in celovitost dokumentacije (dokumentacija o poteku del, dokumentacija prostorskih izmer, dokumentacija stratigrafskih, strukturnih zbiralnih oziroma drugih enot opazovanja, pisna dokumentacija, slikovna dokumentacija, dokumentacija o zbirkah predmetov, dokumentacija o zbirkah vzorcev);
- ustreznost urejenosti, označenosti, hrambe in primarne konservacije predmetov in vzorcev.

(2) Vodja raziskave sočasno ne more voditi terenskih del več kot ene raziskave.

(3) Če vodja raziskave svojih obveznosti iz soglasja za raziskavo ne more izpolniti pravočasno ali strokovno ustrezno, mora izvajalec raziskave v dveh delovnih dneh od nastanka okoliščin o tem obvestiti nadzornika raziskave in ministrstvo s predlogom ustrezne zamenjave. V tem času opravlja funkcijo vodje raziskav namestnik, imenovan v soglasju za raziskavo. Obveščanje se izvaja v informacijskem sistemu eArheologija.

(4) Vodja raziskave mora biti stalno prisoten na lokaciji raziskave. Če je odsoten, ga nadomešča namestnik. Navzočnost vodje raziskave in njegovega namestnika se evidentira v delovnem dnevniku.

(5) Vodja raziskave mora omogočiti nadzorniku raziskave in inšpektorju, pristojnemu za kulturno dediščino, vpogled v potek, dokumentacijo in rezultate raziskave.

12. člen

(pogoji za imenovanje vodje raziskave in drugih udeležencev)

(1) Vodja raziskave je strokovnjak:

- z visokošolsko univerzitetno izobrazbo, pridobljeno po magistrskem študijskem programu druge bolonjske stopnje s področja arheologije ali primerljivega področja v tujini, ali izobrazbo, pridobljeno po programih, ki ustrezajo ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje s področja arheologije, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 8. raven;
- ki je bil namestnik vodje pri vsaj petih raziskavah;
- ki je avtor ali soavtor vsaj petih objavljenih ali drugače javno dostopnih končnih strokovnih poročil o raziskavah, ki so po zvrsti in obsegu primerljive s predlagano raziskavo;
- ki ima ob vlogi za soglasje za raziskavo izpolnjene vse obveznosti iz soglasij za predhodno opravljene raziskave, pri čemer ima lahko največ tri neoddana končna strokovna poročila o raziskavah, opravljenih v preteklosti.

(2) Vodja podvodne raziskave mora imeti poleg pogojev iz prejšnjega odstavka potrdilo o ustrezni usposobljenosti za potapljanje, to je najmanj potapljač, usposobljen za potapljanje z avtonomno potapljaško opremo 3. stopnje, ali tehnični potapljač 1. stopnje iz 3. člena Uredbe o merilih za potapljanje (Uradni list RS, št. 81/03 in 26/07 – ZVU-A; v nadaljnjem besedilu: uredba).

(3) Namestnik vodje raziskave je strokovnjak:

- z visokošolsko univerzitetno izobrazbo, pridobljeno po magistrskem študijskem programu druge bolonjske stopnje s področja arheologije ali primerljivega področja v tujini, ali izobrazbo, pridobljeno po programih, ki ustrezajo ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje s področja arheologije, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 8. raven;
- ki je bil arheolog-pomočnik pri vsaj petih raziskavah;
- je soavtor ali avtor vsaj dveh objavljenih ali drugače javno dostopnih končnih strokovnih poročil o raziskavah, ki so po zvrsti in obsegu primerljive s predlagano raziskavo.

(4) Arheolog-pomočnik je strokovnjak:

- z visokošolsko univerzitetno izobrazbo, pridobljeno po študijskem programu prve bolonjske stopnje s področja arheologije ali primerljivega področja v tujini, ali izobrazbo, pridobljeno po programih, ki ustrezajo ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih prve stopnje s področja arheologije, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 7. raven;
- ki je vsaj štiri mesece sodeloval pri terenskih raziskavah.

(5) Potapljač, ki sodeluje pri podvodni raziskavi, mora imeti potrdilo o usposobljenosti za potapljanje, to je najmanj potapljač, usposobljen za potapljanje z avtonomno potapljaško opremo 2. stopnje, ali tehnični potapljač 1. stopnje iz 3. člena uredbe, in izpolnjevati pogoje za potapljanje z avtonomno potapljaško opremo ali tehnično potapljanje, določene z Zakonom o varstvu pred utopitvami (Uradni list RS, št. 42/07 – uradno prečiščeno besedilo in 9/11) in uredbo.

13. člen (neformalna izobrazba)

(1) Pri uveljavljanju usposobljenosti za posamezne strokovne funkcije pri raziskavi se lahko poleg pogojev, ki jih predpisuje ta pravilnik, upošteva tudi neformalno pridobljena izobrazba, ki pomeni vse oblike izobrazbe, pridobljene iz neakreditiranih študijskih programov. Neformalna izobrazba lahko nadomesti del zahtevanih terenskih izkušenj in/ali oddanih poročil.

(2) Komisija lahko za mnenje o ustreznosti neformalne izobrazbe zaprosi reprezentativno strokovno združenje, delujoče v javnem interesu.

14. člen
(razmerje z izvajalcem raziskave)

(1) Vodja raziskave, namestnik vodje raziskave, arheolog-pomočnik in strokovni sodelavci morajo biti v pogodbenem (poslovnem) razmerju z izvajalcem raziskave.

(2) Pri raziskavi lahko sodelujejo poleg domačih tudi tuje fizične in pravne osebe.

4. IZVEDBA RAZISKAVE

15. člen
(raziskava)

(1) Raziskava se izvaja v skladu s strokovnimi standardi raziskav iz Priloge 1 tega pravilnika.

(2) Spremembe strokovnih standardov raziskav sprejme izdajatelj soglasja za raziskave na predlog pristojne komisije pri reprezentativnem strokovnem združenju, delujočem v javnem interesu, ali v dogovoru z njim po predhodnem mnenju komisije.

(3) Za izvajanje neinvazivne raziskave, ki ni del predhodne arheološke raziskave, ni treba izpolnjevati pogojev iz 12. člena tega pravilnika.

(4) Za vsako raziskavo morajo biti zagotovljena zadostna finančna sredstva, s katerimi se opravijo dela na terenu in poterska obdelava arhiva raziskave ter uredi prostor raziskave po končani raziskavi v skladu z navodili iz zapisnika konservatorskega nadzora iz 17. člena tega pravilnika.

(5) Raziskava je končana, ko je oddan arhiv arheološke raziskave.

(6) Izvajalci in vodje raziskav poročajo in objavljajo dokumente v informacijskem sistemu eArheologija.

16. člen
(obvestilo o začetku raziskave)

Izvajalec raziskave mora o datumu začetka raziskave vsaj tri delovne dni prej obvestiti v soglasju za raziskavo imenovanega nadzornika raziskave in pristojni muzej. Obveščanje se izvaja v informacijskem sistemu eArheologija.

17. člen
(nadzor nad izvajanjem raziskave)

(1) Vsako raziskavo nadzira vsaj en nadzornik, ki je v soglasju za raziskavo na podlagi predloga komisije imenovan izmed konservatorjev-arheologov zavoda.

(2) Predmet nadzora je skladnost izvedbe raziskave s soglasjem za raziskavo in strokovnimi standardi raziskav. Morebitne spremembe raziskovalnih metod, ki jih določi ali odobri nadzornik, morajo biti utemeljene v zapisniku iz četrtega odstavka tega člena.

(3) Nadzor traja do oddaje celotnega arhiva arheološke raziskave.

(4) Nadzornik raziskave najmanj enkrat, po potrebi pa večkrat, pregleda raziskavo med njenim terenskim potekom in naredi zapisnik o konservatorskem nadzoru, katerega sestava je opredeljena v Prilogi 2, ki je sestavni del tega pravilnika.

(5) Zapisnik o konservatorskem nadzoru vsebuje mnenje nadzornika o tem, ali je terenski del raziskave izveden v skladu s soglasjem za raziskavo in veljavnimi standardi, ter morebitne zahteve za nadaljnje ukrepe varstva.

(6) Zapisnik o konservatorskem nadzoru je obvezen samo pri invazivnih raziskavah.

(7) Zapisnik o konservatorskem nadzoru je sestavni del prvega strokovnega poročila o raziskavi iz 20. člena tega pravilnika.

18. člen **(zahteva za prekinitev raziskave)**

Nadzornik raziskave mora zahtevati, da se raziskava, ki ne poteka v skladu z določbami soglasja za raziskavo, prekine in o tem nemudoma obvestiti inšpekcijsko službo, pristojno za kulturno dediščino.

19 člen **(ravnanje ob izjemnih odkritjih)**

(1) Če med izvedbo raziskave, potrebne za sprostitev zemljišča za gradnjo, pride do izjemnih odkritij, ki utemeljujejo spremembo projektne dokumentacije, potrebne za pridobitev projektnih pogojev po predpisih, ki urejajo gradnjo objektov, in se ta odkritja niso mogla upoštevati pri izdaji soglasja za raziskavo, mora nadzornik raziskave o tem nemudoma pisno obvestiti ministrstvo in naročnika raziskave. Obvestilo mora vsebovati opis izjemnih odkritij in utemeljitev, zakaj so posamezne spremembe projektne dokumentacije nujne. Obveščanje se izvaja v informacijskem sistemu eArheologija.

(2) O izjemnosti odkritij odloči organ, ki je izdal soglasje za raziskavo, na podlagi mnenja komisije.

(3) Odločba iz prejšnjega odstavka se vroči naročniku raziskave oziroma investitorju posega in zavodu, ki lahko zaradi novih okoliščin (izjemno odkritje) v skladu s predpisi, ki urejajo splošni upravni postopek, po uradni dolžnosti obnovi postopek izdaje kulturnovarstvenih pogojev in soglasja za poseg na zemljišču, na katerem se izvaja raziskava.

20. člen **(prvo strokovno poročilo o raziskavi)**

(1) Izvajalec in vodja raziskave morata v največ 60 dneh po koncu terenskih del raziskave nadzorniku raziskave oddati v pregled prvo strokovno poročilo o raziskavi in njenih rezultatih.

(2) Nadzornik raziskave oddano prvo strokovno poročilo pregleda in ugotovi skladnost s sestavo poročila, kot je opredeljeno v Prilogi 3, ki je sestavni del tega pravilnika.

(3) Nadzornik raziskave mora v največ 30 dneh poročilo potrditi oziroma izvajalca in vodjo raziskave pozvati k dopolnitvi poročila. Izvajalec in vodja raziskave morata poročilo popraviti oziroma dopolniti v največ 14 dneh po prejemu nadzornikovega poziva. Nadzornik raziskave lahko na podlagi velikega odstopanja prvega strokovnega poročila od standardov sestave poročila ali na podlagi strokovne pomanjkljivosti poročilo zavrne. Potrjevanje se izvaja v informacijskem sistemu eArheologija.

(4) Prvo strokovno poročilo o raziskavi lahko velja tudi za končno strokovno poročilo o raziskavi pod pogojem, da je tako odločeno v zapisniku o konservatorskem nadzoru iz 17. člena tega pravilnika oziroma v postopku potrjevanja poročila iz prejšnjega odstavka. V tem primeru ni potrebna recenzija iz 23. člena tega pravilnika.

(5) Del prvega strokovnega poročila o raziskavi in njenih rezultatih je zapisnik komisije za poterensko obdelavo arhiva arheološke raziskave za pripravo končnega strokovnega poročila o raziskavi iz 22. člena tega pravilnika. Zapisnik naredi komisija, ki jo sestavljajo vodja raziskave, nadzornik raziskave in vsaj en zunanji strokovnjak. Obvezne sestavine zapisnika so določene v Prilogi 4, ki je sestavni del tega pravilnika.

(6) Poročila o izvedenih arheoloških raziskavah so javno dostopna pod licenco CC BY-ND.

21. člen **(arhiv arheološke raziskave)**

(1) Arhiv arheološke raziskave je last države in je izdelan v slovenskem jeziku.

(2) Izvajalec raziskave preda arhiv raziskave pristojnemu muzeju, ki je naveden v soglasju za raziskavo.

(3) Arhiv raziskave se kot celota hrani v pristojnem muzeju.

(4) Izvajalec raziskave med raziskavo sodeluje s pristojnim muzejem predvsem glede arheoloških najdb, ki zahtevajo posebne konservatorske in varnostne ukrepe.

(5) Časovni roki predaje arhiva raziskave se opredelijo v medsebojnem dogovoru izvajalca raziskave in muzejske ustanove, ki bo arhiv trajno hranila. Čas dokončne predaje ne sme presegati zakonsko opredeljenega roka.

(6) Stroške priprave in oddaje arhiva (embalaža, imobilizacija, primarna zaščita, signiranje) za začasno hrambo in prenos arhiva v pristojni muzej krije naročnik raziskave.

(7) Vsi posamezni elementi arhiva arheološke raziskave morajo biti opremljeni s kodo raziskave, tj. vsak posamezen dokument in vsaka posamezna enota zbirke najdb in vzorcev.

(8) Ob predaji arhiva izvajalec raziskave in pristojni muzej podpišeta primopredajni zapisnik. S potrditvijo zapisnika s strani pristojnega muzeja v informacijskem sistemu eArheologija arhiv arheološke raziskave preide v trajno muzejsko hrambo.

(9) Vsebina, sestava in oblika arhiva so določene v Prilogi 5, ki je sestavni del tega pravilnika.

22. člen

(končno strokovno poročilo o raziskavi)

(1) Dve leti po koncu terenskih del raziskave morata izvajalec in vodja raziskave v informacijski sistem eArheologija oddati vsebinsko sklenjeno, sistematično urejeno in s strokovno recenzijo usklajeno končno strokovno poročilo o poteku in rezultatih arheološke raziskave (recenzija se zahteva samo pri invazivnih raziskavah).

(2) S soglasjem ministrstva in v skladu s priporočili iz zapisnika komisije za poterensko obdelavo arhiva arheološke raziskave iz 20. člena tega pravilnika se lahko rok za oddajo poročila izjemoma podaljša do pet let po koncu terenskih del.

(3) Obvezne sestavine poročila so določene v Prilogi 6, ki je sestavni del tega pravilnika.

(4) Skladnost končnega strokovnega poročila o raziskavi z zapisnikom poterenske obdelave arhiva arheološke raziskave potrди nadzornik raziskave. Potrjevanje se izvaja v informacijskem sistemu eArheologija.

23. člen

(recenzija)

(1) Recenzent, ki poda oceno o strokovni ustreznosti poročila, mora biti strokovnjak z znanstvenim naslovom s področja arheologije. Recenzenta predlaga izvajalec raziskave in potrди nadzornik raziskave. Potrjevanje se izvaja v informacijskem sistemu eArheologija. Recenzentov je lahko tudi več.

(2) Recenzent ne sme biti povezan z raziskavo, in sicer kot nadzornik raziskave ali strokovni svetovalec nadzornika raziskave, avtor ali soavtor poročila oziroma svetovalec pri pripravi poročila, ki ga recenzira.

(3) Stroški recenzije so del stroškov za poizkopavalno obdelavo arhiva raziskave.

(4) Recenzija je javno dostopna.

5. UREDITEV LOKACIJE RAZISKAVE IN KONSERVIRANJE NAJDB

24. člen

(ureditev lokacije raziskave)

Najpozneje v enem letu po koncu terenskih del mora biti lokacija ali območje raziskave urejeno in nepremična dediščina zavarovana v skladu z navodili iz zapisnika o konservatorskem nadzoru iz 17. člena tega pravilnika.

25. člen

(konserviranje arheoloških najdb)

Najpozneje v enem letu po koncu terenskih del morajo biti arheološke najdbe, ki so podvržene propadanju, predane v postopek preventivne in aktivne konservacije konservatorju-restavradorju. Vsi postopki preventivne konservacije morajo biti končani do oddaje končnega strokovnega poročila o raziskavi iz 22. člena tega pravilnika. Vsi postopki aktivne konservacije morajo biti končani do oddaje arhiva raziskave pristojnemu muzeju.

26. člen
(iznos in izvoz dokumentacije)

(1) Iznos in izvoz dokumentacije raziskave v tujino sta mogoča samo v kopiji.

(2) Iznos in izvoz arheoloških najdb v tujino sta mogoča samo z dovoljenjem ministrstva v skladu z zakonsko predpisanimi pogoji.

6. PREHODNA IN KONČNI DOLOČBI

27. člen
(dokončanje postopkov)

Arheološke raziskave, za katere so bile vloge za izdajo soglasja za raziskavo vložene pred začetkom uporabe tega pravilnika, se dokončajo po določbah Pravilnika o arheoloških raziskavah (Uradni list RS, št. 3/13).

28. člen
(prenehanje veljavnosti)

Z uveljavitvijo tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o arheoloških raziskavah (Uradni list RS, št. 3/13), uporablja pa se do začetka uporabe tega pravilnika.

29. člen
(začetek veljavnosti in uporabe)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne z vzpostavitvijo informacijskega sistema eArheologija.

Št. 0070-46/2021
Ljubljana,
EVA 2021-3340-0067

Dr. Vasko Simoniti
minister
za kulturo

Priloga 1
Strokovni standardi arheoloških terenskih raziskav

Priloga 2
Zapisnik o konservatorskem nadzoru

Priloga 3
Prvo strokovno poročilo o raziskavi

Priloga 4

Zapisnik komisije za poterensko obdelavo arhiva arheološke raziskave

Priloga 5

Sestava arhiva arheološke raziskave

Priloga 6

Končno strokovno poročilo o raziskavi

Obrazložitev:

Novi Pravilnik o arheoloških raziskavah (v nadaljnjem besedilu: pravilnik) je pripravljen zaradi vzpostavitve *informacijskega sistema eArheologija*, izhajajoč iz določila šestega odstavka 14. člena Pravilnika o arheoloških raziskavah (Uradni list RS, št. 3/13; v nadaljnjem besedilu: stari pravilnik), ki predpisuje: »Ministrstvo v 1 letu po uveljavitvi tega pravilnika vzpostavi računalniški sistem za spremljanje izvajanja raziskav. Po vzpostavitvi računalniškega sistema morajo izvajalci raziskav poročati in objavljati dokumente v tem sistemu«. Ministrstvo za kulturo se je odločilo, da pripravi nov pravilnik namesto zgolj sprememb in dopolnitev starega pravilnika, saj se je zaradi večje čitljivosti in preglednosti samega predpisa to izkazalo za smiselno. Spremembe obsegajo več kot eno tretjino določb starega pravilnika, pri čemer se določbe strokovnih standardov arheoloških raziskav, opredeljenih v prilogi 1, ne spreminjajo. Novi pravilnik tudi ne spreminja osnovnega procesa izvedbe same arheološke raziskave, niti vsebin prilog 2, 3, 4, 5 in 6. Arheološke raziskave, ki so se začele pred začetkom uporabe novega pravilnika, se dokončajo po določbah starega pravilnika.

Šesti odstavek 33. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg; v nadaljnjem besedilu: ZVKD-1) določa, da minister predpiše zahteve za izvajanje raziskav in nadzor nad njimi, standarde predhodnih raziskav ter način izdelave, vsebine in hranjenja dokumentacije in arhivov arheoloških najdišč. Pravilnik tako določa pogoje in zahteve za izvedbo arheoloških raziskav na območju Republike Slovenije, strokovne standarde terenskega in poterenskega (poizkopavalnega) dela arheoloških raziskav in trajno hrambo arhivov arheoloških raziskav. Novi pravilnik zaradi večje jasnosti nadomešča tudi pomen izraza »arhiv arheološkega najdišča« z izrazom »arhiv arheološke raziskave«. Praksa je namreč pokazala, da je izraz »arhiv arheološkega najdišča« zavajajoč, saj je v starem pravilniku definiran samo kot rezultat raziskave, ki je bila izvedena na že identificiranem (registriranem) arheološkem najdišču. Dejansko se neka arheološka raziskava izvaja tudi na lokacijah, ki še niso strokovno identificirane in prepoznane kot dediščina (to je na lokacijah z arheološkimi ostalinami) ali hkrati na območju dveh (ali več) registriranih arheoloških najdiščih, in sicer večkrat – do dokončnega izčrpanja arheološkega vira. Arhiv arheološkega najdišča tako predstavlja skupek arhivov vseh raziskav, ki so bile izvedene na nekem arheološkem najdišču.

ZVKD-1 predpisuje upoštevanje arheološkega najdišča v postopkih priprave in sprejemanja prostorskih aktov in drugih planov, presojo vplivov na arheološko najdišče na podlagi predpisov o varstvu okolja ter upoštevanje smernic in mnenj v postopkih priprave prostorskih aktov (74. člen) ter upoštevanje ohranitve arheološkega najdišča v prostorskih aktih in v prostorskih ukrepih, izdanih na podlagi predpisov o urejanju prostora (75. člen). Registrirano arheološko najdišče se lahko odstrani le na podlagi kulturnovarstvenega soglasja za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline, pa tudi v primeru, če se stranki s kulturnovarstvenim soglasjem naloži izvedba izravnalnega ukrepa (četrti odstavek 31. člena). Informacije o izvedenih arheoloških raziskavah pred posegi v prostor so izjemno pomembne, njihovo izvajanje na ozemlju RS pa je dovoljeno le s pridobitvijo kulturnovarstvenega soglasja za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline. Glede varovanja arheološke dediščine pred oziroma ob posegih v prostor, in ki se jim ni mogoče izogniti, je treba upoštevati predvsem načeli: (1) predmet javne koristi za varstvo je vsa registrirana dediščina, nacionalno bogastvo, spomeniki, varstvena območja dediščine in arheološke ostaline, (2) vsa znana in novo odkrita arheološka najdišča se varujejo skozi preventivno arheologijo (predhodne arheološke raziskave), kar rezultira v izdelavi kar najpopolnejšega arhiva arheološke raziskave, hranjenega v pristojnem (poblaščenem) muzeju. Kadar to zahteva kakovost arheoloških ostalin, tudi v materialni obliki in situ (na mestu odkritja). Zahteva po varovanju arheoloških ostalin oz. najdišč na podlagi preventivne arheologije

izhaja tudi iz mednarodnih pogodb, konkretno Zakona o ratifikaciji Evropske konvencije o varstvu arheološke dediščine (spremenjene) (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 7/99).

Število različnih deležnikov, ki so vključeni v proces predhodnih arheoloških raziskav, je veliko: ministrstvo, strokovna komisija, lastniki zemljišč/investitorji, izvajalci raziskav, muzeji; strokovni nadzor nad njihovim izvajanjem pa opravljajo konservatorji Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije (ZVKDS), ki tudi kot pogoj za pridobitev kulturnovarstvenega soglasja/mnenja za poseg v dediščino določijo obveznost oprave predhodnih arheoloških raziskav.

Trend posegov v prostor se iz leta v leto povečuje, kar se izkazuje tudi po številu prejetih vlog za izdajo kulturnovarstvenih soglasij za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline po 31. členu ZVKD-1:

- v letu 2018 = 530 vlog;
- v letu 2019 = 536 vlog;
- v letu 2020 = 562 vlog;
- v letu 2021 = 685 (!) vlog.

Stanje prostorskih informacij na področju preventivne arheologije je trenutno nično oziroma netransparentno, kar je za državo, lokalne skupnosti in druge investitorje velik finančni riziko, predvsem zaradi neustreznih oziroma pomanjkljivih prostorskih informacij na področju omejitev posegov v prostor z vidika varstva kulturne dediščine. Tudi sam upravni postopek izdaje kulturnovarstvenih soglasij za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline je informacijsko slabo podprt, kar rezultira v stagnacijo strokovnih standardov arheoloških raziskav. Izrazito je pomanjkanje pregleda nad dogajanjem na »arheološkem terenu«.

Za učinkovitejše upravljanje upravnih postopkov ministrstva in zagotavljanje dostopnosti in povezljivosti podatkov drugim deležnikom, predvsem rezultatov opravljenih arheoloških rezultatov, ministrstvo od leta 2017 razvija računalniško aplikacijo *eArheologija*, in sicer v okviru investicijskega projekta Celovita informacijska podpora procesom varstva nepremične kulturne dediščine – eDediščina, ki se financira iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj (OP 2014-2020).

Novi pravilnik bo tako omogočil uporabo aplikacije *eArheologija*, ki vzpostavlja informacijsko okolje za:

1. vodenje upravnih postopkov izdaje kulturnovarstvenih soglasij za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline (tudi v okviru financiranj/naročil predhodnih arheoloških raziskav iz državnega proračuna):

- Vloga za izdajo kulturnovarstvenega soglasja za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline,
- Zahtevek za financiranje predhodnih arheoloških raziskav za investitorje stanovanjske gradnje,
- Zahteva za sofinanciranje raziskav v okviru izvedbe raziskovalnega projekta s področja preventivne arheologije,
- Vloga za sofinanciranje predhodnih arheoloških raziskav z izvedbo javnega poziva – investitorji vzdrževanja in obnove objekta/investitorji ureditve ali obnove javne površine;

2. vodenje upravnega postopka izdaje kulturnovarstvenega soglasja za odstranitev arheološke ostaline z izvedbo izravnalnega ukrepa:

- Vloga za izdajo kulturnovarstvenega soglasja za odstranitev arheološke ostaline z izvedbo izravnalnega ukrepa;

3. spremljanje terenskega dela posamezne arheološke raziskave, skladno z določili izdanega kulturnovarstvenega soglasja za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline (začetek/prekinitve/konec dela na terenu, obvestila o izjemnem odkritju in postopek izdaje odločbe ministrstva o (ne)priznanju izjemnosti odkritja);

4. poročanje o izsledkih opravljene raziskave, vključno s potrjevanjem poročil s strani nadzornikov raziskave;

5. oddajo arhiva arheološke raziskave pristojnemu muzeju, s predhodno seznanitvijo s seznamom gradiva (dokumentacija, predmeti, vzorci), in zaključek arheološke raziskave;

6. arhiviranje zadev in gradiv (dokumentacije) ter objavo rezultatov raziskav. Poročila o izvedenih arheoloških raziskavah bodo javno dostopna pod licenco CC BY-ND. Ta licenca dovoli ostalim, da razširjajo poročila izvajalcev/vodij raziskav v komercialne ali nekomercialne namene, dokler le-teh ne spreminjajo in z navedbami avtorjev izvirnega dela, tj. v smislu »vse pravice pridržane«, ki ga ustvarja avtorsko pravo (<https://creativecommons.org/licenses/>). Iz tega razloga novi pravilnik v strukturi prvega strokovnega poročila o raziskavi (Priloga 3) ukinja t. i. poglavje A, saj le-to ni več smiselno.

V aplikaciji so navedena dejanja organizirana oziroma se bodo izvajala po sklopih ODLOČBA, TERENSKA RAZISKAVA, POROČANJE (Prvo in Končno poročilo), ODDAJA ARHIVA RAZISKAVE. Vsi sklopi so podprti z avtomatskim proženjem in vodenjem vseh časovnih rokov, skladno z določili starega pravilnika, s to razliko, da bo omogočeno predhodno usklajevanje med nadzornikom raziskave in izvajalcem raziskave pri poročanju oz. oddaji prvega ali končnega poročila ⇒ 1. oddaja poročila v pregled (izvajalec), 2. oddaja zapisnika konservatorskega nadzora in morebitni poziv za dopolnitev poročila (nadzornik), 3. oddaja enotnega poročila v podpis (izvajalec), 4. elektronski podpis poročila (nadzornik). V tem procesu se bo sproti preverjala tudi skladnost obveznih prilog k poročilom (kot izhaja iz prilog 3 in 4), kar pomeni, da bodo morali izvajalci raziskav digitalne podatke pravočasno, najbolje že med terenskim delom raziskave, pravilno strukturirati. Trenutna praksa namreč izkazuje, da se po zaključenem terenskem delu raziskave marsikje strokovna ekipa skrči, pozornost preusmeri na naslednji projekt in za dokončevanje sicer navideznih malenkosti potem zmanjkuje tako časa, sredstev kot tudi volje.

Rezultat celovitega pregleda nad zbranimi podatki bo vzpostavitev:

- evidence kulturnovarstvenih soglasij za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline (vsi upravni postopki);
- evidence arheoloških raziskav s prostorskim prikazom rezultatov (GIS: poligoni opravljenih raziskav z atributnimi podatki in s povezavami na poročila). Novost je, da aplikacija vzpostavlja tudi informacijsko okolje za vnos in objavo rezultatov neinvazivnih arheoloških raziskav, za katere kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline ni potrebno (arheološko vrednotenje virov, daljinsko zaznavanje, topografija brez pobiranja vzorcev, geofizikalni pregled).

Ker se temeljni pogoji ustreznosti raziskave nanašajo na kompetence strokovnega kadra, se s tega vidika dopolnjujejo tudi pogoji izvajalca raziskav (9. člen). Izvajalec sicer lahko razpolaga s še tako verodostojnimi referencami iz preteklosti, opremo, ali bonitetno oceno, vendar je strokovnost kadra temeljna garancija za korektno izvedbo raziskave. Da pa bi poslovna povezanost kadra s subjektom izvajalca imela trdno vez, pravilnik po novem določa zagotovitev prispevkov socialne varnosti. Poslovno okolje v Sloveniji sicer dopušča razne prožne oblike zaposlovanja (agencijsko posredovanje, prekarnost), vendar je z vidika strokovnosti in celovite obravnave arhiva raziskave pomemben dejavnik prav poslovna zavezanost izvajalca raziskave in strokovnega sodelavca. Zato je smotno, da se ta zavezanost izkazuje (tudi) z neoporečnostjo pri izpolnjevanju delovnopravne zakonodaje.

Pridobitev novega kulturnovarstvenega soglasja bo za izvajalca raziskave omejena, in sicer v primeru neoddanih poročil raziskav, uvedba v odprtje novega terena pa z zaprtjem/dokončanjem tiste, ki je še v teku (vodja raziskave sočasno ne more voditi terenskih del več kot ene raziskave).

Mandat Komisije za arheološke raziskave se z novim pravilnikom usklajuje z aktualnim Pravilnikom o strokovnih komisijah (Uradni list RS, št. 173/2020), in sicer na štiri leta. Prav tako določilo, da prvo sejo novoimenovane komisije skliče pristojni uslužbenec, ki ga s sklepom o imenovanju komisije določi minister.

Ob izdelavi informacijskega sistema *eArheologija* so se upoštevala določila direktive Inspire (Direktiva 2007/2ES Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti) in izhodišča skupne infrastrukture za prostorske informacije ter mednarodna

priporočila, pristopi in tehnološka orodja na področju digitalizacije in trajnega hranjenja digitalnih vsebin kulturne dediščine (Tehnične specifikacije, Izdelava in vzdrževanje informacijskega sistema eDediščina – ISeD, str. 7 z navedbo elektronskih virov).

Ministrstvo je pri pripravi novega pravilnika sodelovalo s člani projektne skupine sklopa eArheologija investicijskega projekta eDediščina ter znotraj nje s Komisijo za pomoč pri vzpostavitvi evidence arheoloških soglasij in raziskav (Sklep o imenovanju št. 012-36/2020/4 z dne 15. 12. 2020) ter parcialno s člani Komisije za arheološke raziskave.

Arheološke raziskave, za katere so bile vloge za izdajo soglasja za raziskavo vložene (skladno z 31. členom ZVKD-1) pred začetkom uporabe pravilnika, se bodo dokončale po določbah starega pravilnika. Ministrstvo bo datum vzpostavitve informacijskega sistema eArheologija objavilo na svetovnem spletu, in sicer vsaj en mesec pred začetkom delovanja tega sistema.